

Váž. pán primátor
MUDr. Igor Čombor, PhD.
Mesto Ružomberok
Námestie A. Hlinku 1
034 01 Ružomberok

V Ružomberku dňa:
28.1.2020

Naša značka:	Vaša značka:	Vybavuje:	Kontakt:
106/2020		Ing. Bednár	044/4314650

**Vec: Podklad k vyhodnoteniu hospodárenia mestskej autobusovej
dopravy na území mesta Ružomberok za rok 2020**

V súlade so Zmluvou o spolupráci pri zabezpečovaní verejnej osobnej dopravy a o výkone vo verejnom záujme zo dňa 31.3.2009, ktorá je vedená v evidencii u dopravcu pod číslom 42/RK/2009 a u mesta pod číslom 179/2009 (ďalej len „zmluvou“), dodatkom č. 11 a 12 tejto zmluvy, Tarifou a tarifnými podmienkami v MAD Ružomberok platnými od 1.3.2013, zabezpečoval dopravca ARRIVA Liorbus, a.s., Bystrická cesta 62, 034 01 Ružomberok, prepravu osôb a súvisiace služby v MAD Ružomberok. V súvislosti s plnením tejto zmluvy, dohodnutých a schválených cenových a tarifných podmienok stanovujúcich podmienky poskytovania regulovaného cestovného, vznikla dopravcovi strata. V súvislosti s plnením tejto zmluvy predkladáme zúčtovanie preukázanej straty mestskej dopravy Ružomberok, za rok 2020.

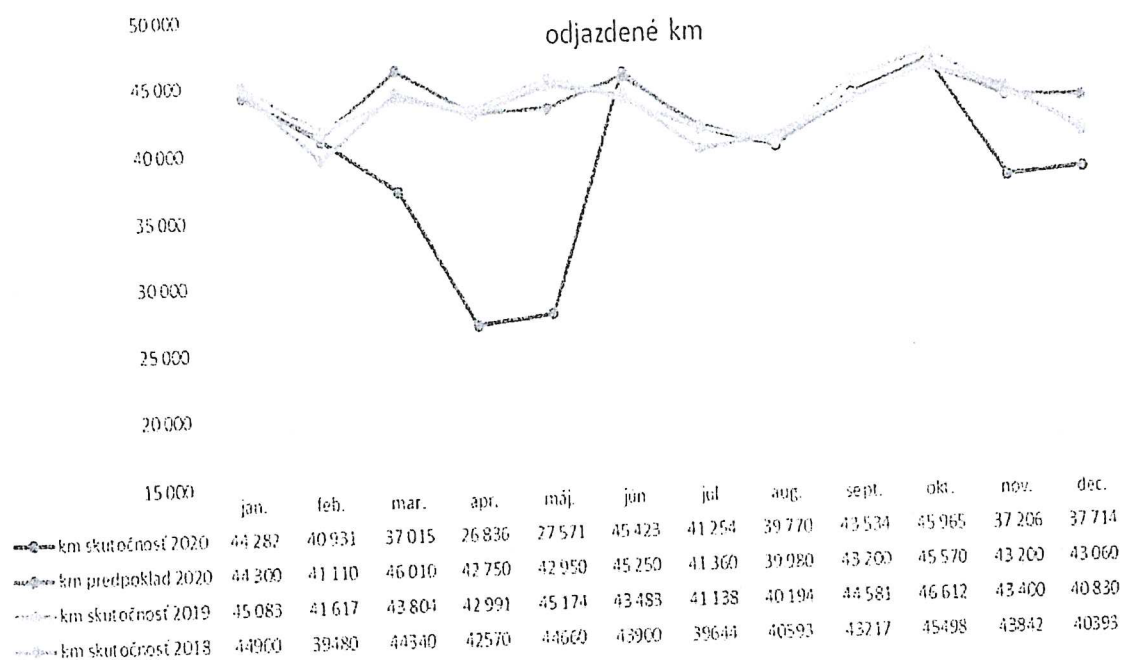
Dopravný výkon, prepravný výkon a tržby

Odjazdené kilometre:

Za rok 2020 bolo odjazdených 467 501 km, čo je o 51 406 km resp. o 9,9 % menej, ako bol plánovaný výkon podľa platných cestovných poriadkov. Výpadok je spôsobený opatreniami počas pandémie COVID-19, keď v období od 19.3. od 31.5. premávala MHD počas pracovných dní v sobotnom režime, s miernymi úpravami. Od 1.6. 31.10. bola MHD vykonávaná podľa štandardných cestovných poriadkov a od 1.11. až do 31.12. bola doprava v pracovné dni prevádzkovaná v režime školských prázdnin.

ARRIVA Liorbus, a.s.
Bystrická cesta 62
034 01 Ružomberok
Slovenská republika

IČO: 36403431
DIČ: 2020127835
www.arriva.sk

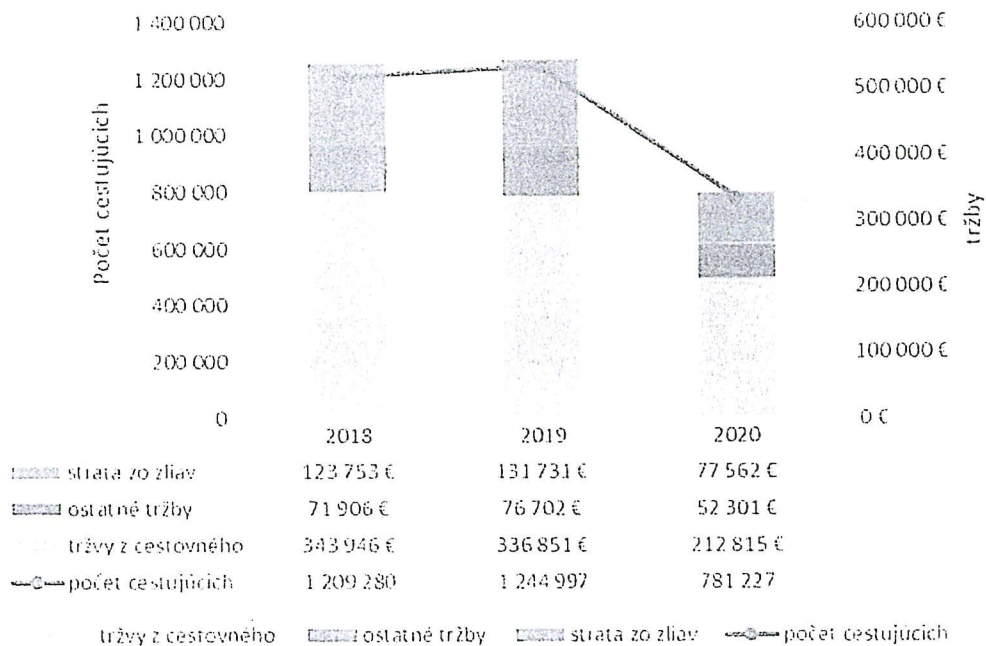

Pre rok 2020 neboli v MHD vykonávané žiadne zmeny počtu spojov oproti roku 2019, cestovný poriadok sa len prispôbil kalendáru na rok 2020. Od 13.12.2020 dopravca pripravil a zmenil cestovné poriadky s prispôbením sa cestovnému poriadku železníc. Jednalo sa však len o úpravu časových polôh spojov. Zmena cestovných poriadkov bola schválená mestom Ružomberok listom OTS-8982-2/2020-PM zo dňa 2.12.2020 podľa návrhu dopravcu.

Počet cestujúcich

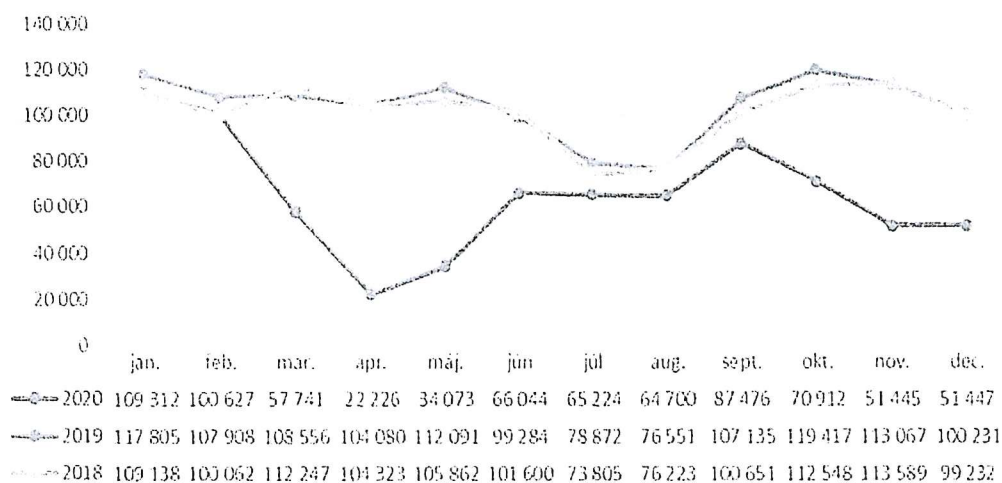
Za rok 2020 bolo prepravených 781 tis. cestujúcich, za rok 2019 to bolo 1 245 tis. cestujúcich (pokles o 467 tis./37%). Od poklesu cestujúcich sa odvíjal aj pokles tržieb: za rok 2020 dosiahli tržby spolu 265 tis. EUR, v roku 2019 to bolo 413,6 tis EUR (prepad o 148,4 tis. EUR, resp. o 36 %).

porovnanie počtu cestujúcich a tržieb 2018-2020

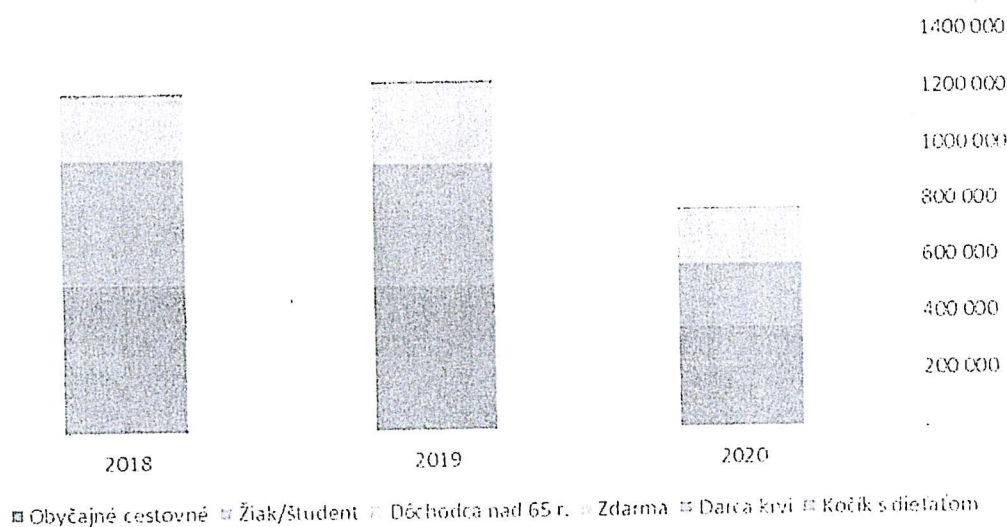
Najväčší výpadok v počte cestujúcich nastal v druhej polovici marca a v apríli. V treťom kvartáli roku bol pokles cestujúcich najnižší počas pandémie, kedy bol počet cestujúcich nižší o 17 % oproti roku 2020.

Počet cestujúcich

Väčší prepád nastal v kategórii žiackych/študentských cestujúcich, kde počet cestujúcich poklesol o 49 % oproti roku 2019. U obyčajného cestovného bol pokles o 31 %. Najnižší pokles bol v kategóriách cestujúcich zdarma, a to 26 %.

Štruktúra cestujúcich

Náklady a tržby za rok 2020

		r.	Skutočnosť 2020		Skutočnosť 2019	
			€		€	
Pohonné látky		10	124 933	0,267	172 744	0,333
Náklady na		11	7 013	0,015	7 784	0,015
Ostatný priamy		12	6 159	0,013	5 081	0,010
Priame mzdy		13	236 755	0,506	234 694	0,452
Dopravné prostriedky	odpisy	14	89 428	0,191	72 344	0,139
	prenájom	15	6 000	0,013	36 000	0,069
	opravy a	16	84 150	0,180	88 632	0,171
Ostatné priame náklady	cestovné	17	15 090	0,032	17 119	0,033
	odvod z miezd	18	86 352	0,185	85 582	0,165
	iné	19	17 838	0,038	18 495	0,036
Réžia	prevádzková	20	47 089	0,101	46 421	0,089
	správna	21	38 256	0,082	42 636	0,082
Vlastné náklady spolu		22	759 063	1,624	827 532	1,595
Primeraný zisk		23	22 772	0,049	24 826	0,048
Oprávnené náklady		24	781 835	1,672	852 358	1,643
Tržby	Cestovné	25	212 815	0,455	336 851	0,649
	Iné		52 301	0,112	76 702	0,148
Tržby spolu			265 115	0,567	413 553	0,797
Prijatá náhrada predp. straty		26	400 000	0,856	0,856	0,721
Cena výkonu vrátane náhrady		27	665 115	1,423	1,423	1,518
Zisk, - Strata (r. 27 - 24)		28	-116 720	-0,250	-64 415	-0,124

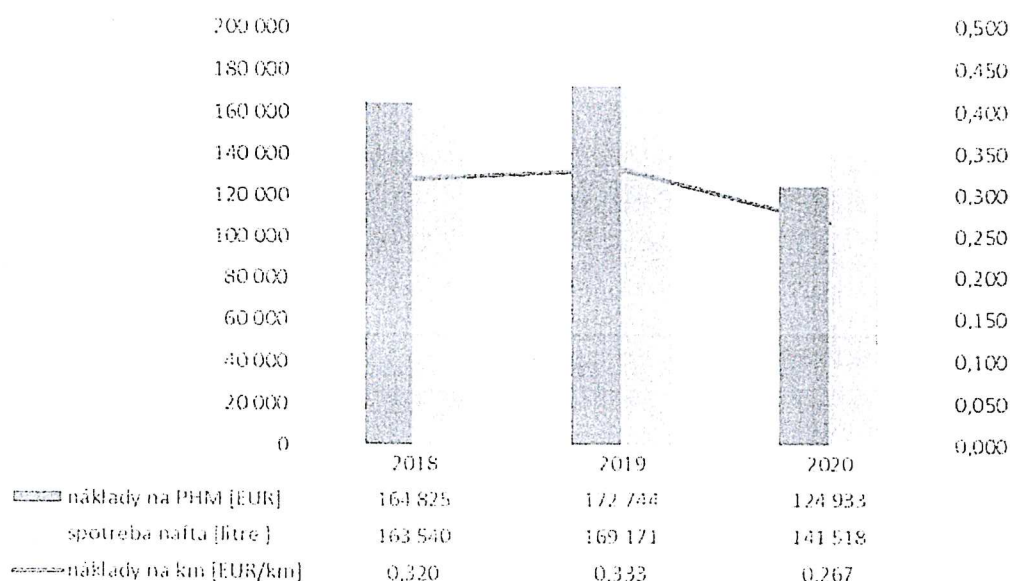
Pohonné hmoty

Na spotrebu pohonných hmôt mali priaznivý vplyv 3 faktory:

- Výrazne teplejšie obdobie zimných mesiacov,
- Nasadenie úspornejších autobusov preradených z MHD Liptovský Mikuláš
- Využívanie úspornejších autobusov a nižší počet cestujúcich počas pandémie COVID-19 v období, keď bol v platnosti obmedzený režim dopravy

Spolu s týmito faktormi mal priaznivý dopad na náklady za pohonné hmoty aj pokles cien nafty. Súhrou uvedených skutočností došlo k tomu, že hoci odjazdené kilometre klesli o 9,9 %, náklady na pohonné hmoty klesli o 28 % oproti roku 2019.

Náklady na pohonné hmoty

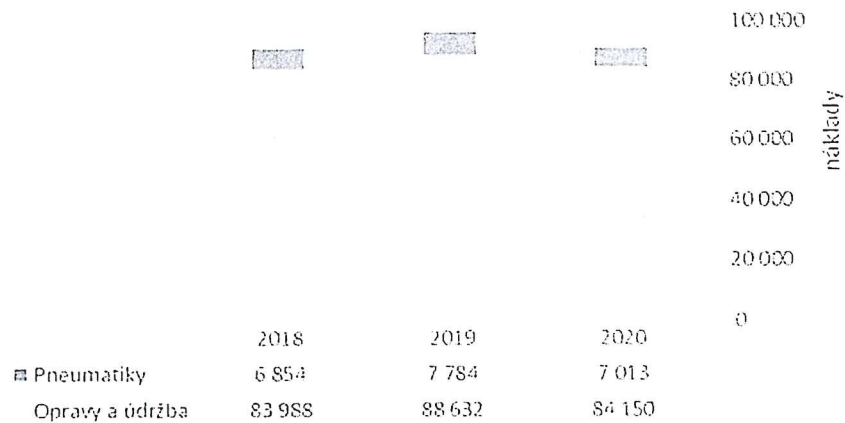

Náklady na pneumatiky a údržbu

Tieto náklady sa na základe zmluvy s dodávateľom viažu na odjazdené kilometre. Výška nákladov na pneumatiky sa oproti minulým rokom nemenila a ostáva na úrovni 0,015 EUR/km. Náklady preto zodpovedajú odjazdeným km a dohodnutej cene s dodávateľom.

Náklady na opravy a údržbu sú dohodnuté vo výške 0,18 EUR/km a sú o 1 cent vyššie ako v r. 2019. Rast nákladov je spôsobený rastom miezd pracovníkov servisu ako aj zastarávajúcim vozidlovým parkom.

Náklady na pneumatiky, opravy a údržbu

Náklady na ostatný priamy materiál

Tieto náklady dosiahli za rok 2020 výšku 6 159 EUR. Za rovnaké obdobie roku 2019 boli 5 081 EUR. Náklady narástli predovšetkým kvôli nákladom na dezinfekciu (dezinfekcie autobusov realizované dodávateľsky) autobusov a kvôli opravám poškodenia autobusov vplyvom vandalizmu.

Náklady na mzdy, odvody a cestovné

Mzdové náklady ovplyvnili tieto skutočnosti:

- Zvýšenie miezd oproti roku 2019 o 9,5 %, podľa platnej kolektívnej zmluvy (KZ), v nadväznosti na rast minimálnej mzdy o 11,5%
- Znížené dopravné výkony a tým aj potreba práce vodičov
- Vodiči MHD čerpali počas pandémie OČR-ky a PN-ky
- Výpadok potreby vodičov voči plánovaným výkonom bol riešený čerpaním dovolení, okrem vodičov, ktorí čerpali OČR a PN
- Znížila sa nadčasová práca vodičov

Mzdy, odvody a cestovné náhrady

Vďaka pôsobeniu týchto faktorov sú mzdové náklady na úrovni roku 2019, a to aj napriek zvýšeniu miezd podľa KZ. Cestovné náhrady vodičov sa od júla 2019 nemenili. Výška cestovných náhrad bola vyššia len v prvom polroku roku 2020 oproti roku 2019, avšak náklady na cestovné náhrady sa znížili kvôli nižším výkonom vodičov.

Odpisy a prenájom autobusov

Do prevádzky MHD Ružomberok boli v roku 2020 preradené ďalšie dva, už odpísané autobusy z MHD Liptovský Mikuláš. Tieto autobusy nezaťažili odpismi MHD v Ružomberku, naopak, umožnili zrušenie prenájmu zapožičaných autobusov. Tie boli vrátené vo februári 2020. Ako záložné autobusy boli tiež používané autobusy prímestskej dopravy, ktoré sú už odpísané, preto nenavýšili náklady na odpisy.

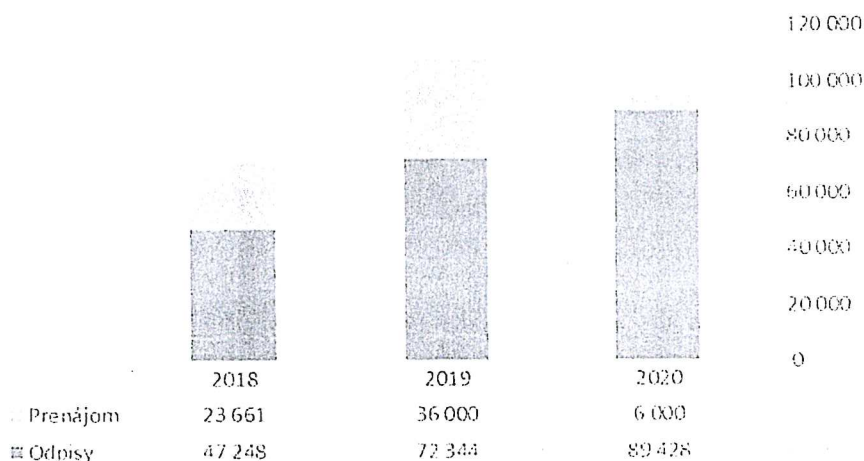
Tiež bolo optimalizované využívanie autobusov prímestskej dopravy v režime MHD, čím sa znížili odpisy, ktoré sa preúčtovali z prímestskej dopravy do MHD.

Odpisované autobusy v r. 2020 v MHD Ružomberok

mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	spolu EUR
RK080BM	300	300	300	300	300	300							1 802
RK118BN	310	310	310	310	310	310	310	310					2 479
RK183BR	1 358	1 358	1 358	1 358	1 358	1 358	1 358	1 358	1 358	1 358	1 358	1 358	16 300
RK600BR	386	386	386	386	386	386	386	386	386	386	386	4 267	8 512
RK602BM	1 692	1 692	1 692	1 692	1 692	1 692	0	0	0	0	0	0	10 153
RK634BM	1 693	1 693	1 693	1 693	1 693	1 693	1 693	1 693					13 542
RK868BO	427	427	427	427	427	427	427	427	427	427	427	2 561	7 256
RK958BZ	1 885	1 885	1 885	1 885	1 885	1 885	1 885	1 885	1 885	1 885	1 885	1 885	22 625
Prím. autobusy	147	256	842	844	661	77	490	1 103	389	430	700	822	6 760
Odpisy spolu	8 199	8 307	8 893	8 896	8 713	8 128	6 549	7 162	4 446	4 486	4 756	10 894	89 428
prenájom	3 000	3 000											6 000

V decembri boli odpísané zostatkové hodnoty autobusov RK600BR a RK868BO, ktoré boli vyradené z evidencie vozidiel a odovzdané na likvidáciu. Tieto autobusy boli zakúpené a zaradené do prevádzky od 14.6.2013 (RK 868 BO) resp. od 14.1.2014 (RK 600 BR). Autobusy boli dočasne odhlásené už v r. 2019 kvôli zlému technickému stavu (zlomené nosné rámy karosérie) a už neboli zaradené späť do prevádzky kvôli nerentabilnosti opráv. Dohodnutá odpisová sadzba na autobusy však bola 8 rokov, kvôli snahe vtedajšieho vedenia mesta rozložiť náklady a tým aj zaťaženie rozpočtu na dlhšie časové obdobie. Štandardná dĺžka odpisovania autobusov zakúpených po generálnej oprave je 4 roky.

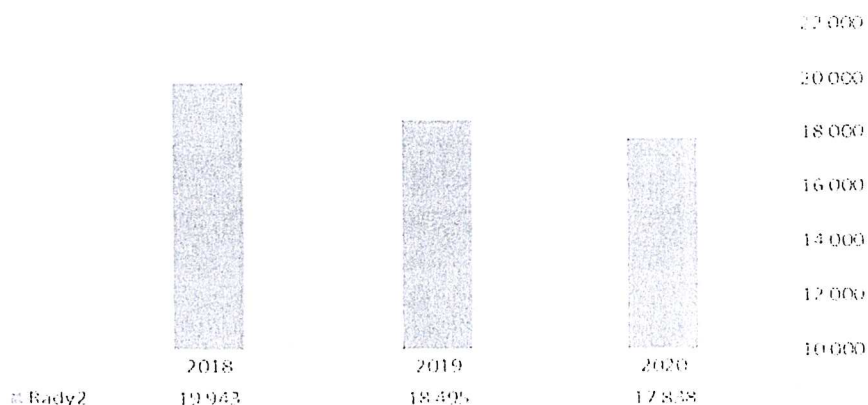
Odpisy a prenájom autobusov

Iné náklady

Iné náklady obsahujú položky ako strážna služba, telekomunikačné a dátové služby viazané k autobusom (GPS monitoring), údržba a servis strojčiek, školenia vodičov, pravidelné lekárske prehliadky, povinné poistenie a poplatky za emisné a technické kontroly.

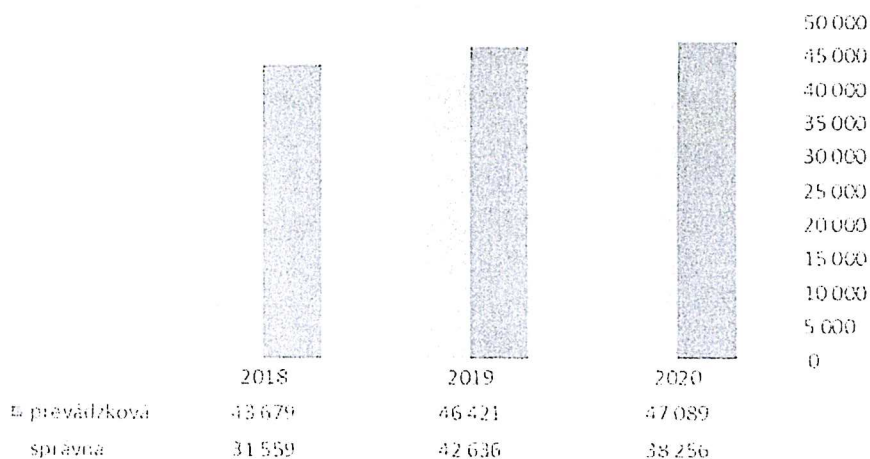
Iné náklady

Režijné náklady

Do prevádzkovej a správnej réžii sa účtujú náklady, ktoré nie je možné jednoznačne identifikovať na jednotlivé druhy dopravy, majú všeobecný charakter a sú nevyhnutné pre všetky druhy dopravy.

Režijné náklady

Prevádzková réžia

Režijné náklady prevádzkovej réžie tvorí predovšetkým podiel na mzdách zamestnancov využívaných pre prímestskú aj mestskú dopravu – Dispečeri, informátorky a pokladníčky, údržbár, obsluha umývačky a upratovačka. Ďalšiu významnú časť nákladov tvoria odpisy prevádzkovej budovy. Ostatné náklady účtované do prevádzkovej réžie sú náklady na energie, poplatky za odpad, náklady na ochranné pomôcky a ošatenie vodičov, náklady telekomunikačných a dátových služieb, ktoré nie sú priamo viazané na autobusy, prevádzka referenčného vozidla, dane a poplatky.

Správna réžia

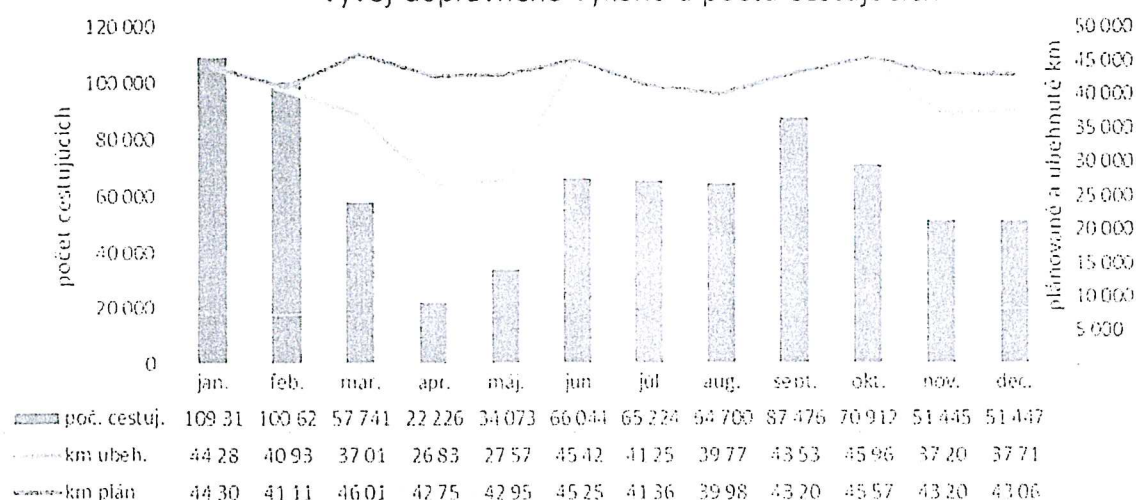
Náklady správnej réžie tvoria predovšetkým mzdové náklady zamestnancov, ktorí sa podieľajú na činnosti celej spoločnosti (výkonný riaditeľ, dopravný, finančný a prevádzkový riaditeľ, finančné a mzdové účtovníčky a manažéri ľudských zdrojov, BOZP a kvality). Významnou položkou sú aj náklady na licencie za softvér používaný v účtovníctve a správe majetku. Tieto náklady sa alokujú na jednotlivé druhy dopravy v prevádzkach podľa výšky výkonov t. j. ubehnutých kilometrov.

V nákladoch správnej réžie boli zaúčtované náklady na dezinfekčné materiály a ochranné prostriedky, (dezinfekčné prostriedky na ruky a na bežnú dezinfekciu dotýkových plôch, rúška. Hygienické utierky a pod.) ktoré sa alokovali na mestskú a prímestskú dopravu podľa počtu odjazdených kilometrov.

Záver

Oprávnené náklady dopravcu za rok dosiahli 759 063 EUR. Za rovnaké obdobie roku 2019 boli náklady 827 532, t.j. nastal medziročný pokles nákladov o 68 469 EUR. Tržby z cestovného za rok 2020 dosiahli 212 815 EUR a iné výnosy dosiahli 25 014 EUR. Výpadok na tržbách spolu, spôsobený predovšetkým krízou v súvislosti s COVID-19 a poklesom počtu cestujúcich bol 148 437 EUR, v porovnaní s rokom 2019. Objednávateľ prispel na vykrytie strát sumou 400 000 EUR. Dopravcovi tak vznikla strata 116 720 EUR.

vývoj dopravného výkonu a počtu cestujúcich

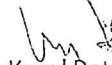

V prípade situácie bez krízy by boli oprávnené náklady dopravcu asi o 60 tis. EUR vyššie (v položkách pohonné látky, pneumatiky, priame mzdy a odvody, cestovné náhrady, opravy a údržba) a tržby by boli na úrovni cca 410 tis, teda asi o 145 tis. vyššie. Vzniknutá strata dopravcu by bola tak cca 30 tis. EUR.

S úctou,

 arriva
a DB company

③

 ARRIVA Liorbus, a.s.
Kecské cse 62, 034 01 Ružomberok

Karol Petőcz
výkonný riaditeľ
ARRIVA Liorbus, a.s.